

Безлюдна Наталія

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету

імені Павла Тичини

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАСАДАХ
ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ**

Однією з головних ідей Нової української школи є впровадження педагогіки партнерства, ціль якої - налагодити комфортну взаємодію між учнем, вчителем та батьками. «Практика батьківської участі у житті школи, комунікації з вчителем та спільної роботи у вихованні вже давно застосовується в усьому світі. І ми прагнемо впровадити цю модель в українській освіті. Для цього маємо запропонувати усім сторонам освітнього процесу якнайбільше інструментів для успішної взаємодії», - зазначає заступник міністра освіти Павло Хобзей

Традиційна модель освіти базувалася на консервативній ролі школи, як закладу освіти, що покликаний зберегти і передати молодому поколінню культурну спадщину людської цивілізації: знання, уміння, навички, ідеали, цінності. В основу такої системи освітнього процесу було покладено формуюче виховання; суб'єкт-об'єктний педагогічний вплив; функціональна взаємодія у педагогічному процесі; прямий (імперативний) стиль управління діяльністю учня; зовнішня обумовленість поведінки й діяльності вихованця; стандартизація освітнього процесу. Сьогодні ми говоримо про зміну парадигми «освіта = навчання» парадигмою «освіта = становлення», (становлення людини, її духовності, індивідуальності, її самотворення, самоформування, самооформлення в особистість). Мета нової української школи –допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості на основі партнерства усіх учасників освітнього процесу: учителів, учнів і батьків.

Новий освітній стандарт проголошує педагогіку партнерства з особистісно орієнтованим навчанням, центральним ядром якого є дитина.

Педагогіка партнерства опирається на такі основні ідеї гуманістичної педагогіки: орієнтація освітнього процесу на особистісно-орієнтовану модель взаємодії між учителем та учнем; подолання авторитаризму з боку учителя у вихованні та навчанні; спроба утвердити у процесі навчання принципи взаємодії, взаєморозуміння, підтримки, усвідомленої особистої відповідальності за результати навчання.

Педагогіка партнерства ґрунтується на співробітництві, взаємодії та співпраці між учителем, учнем та батьками, які об'єднанні спільними цілями та прагненнями, є зацікавленими і рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за його результат. Основними принципами педагогіки партнерства є: повага до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах, стосунках; діалог – взаємодія – взаємоповага; розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків); принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Зрозуміло, що за таких умов змінюється і роль нового вчителя, здатного ввести дитину у сучасний соціум, навчити її жити, творити й перемагати в реальних життєвих умовах. Тобто учитель має не тільки навчати та виховувати, але й виконувати роль роль фасилітатора (від англ. *facilitate* – полегшувати, сприяти), *той, хто* підтримує дитину в її навчальній діяльності через педагогічну взаємодію, допомагає, надихає; та роль тьютора (від англ. *tutor* — учитель), *той, хто* індивідуально працює з інтересом дитини – виявляє освітні запити, проектує освітню діяльність, організує рефлексію, проектує наступні кроки в освіті. Відповідно до таких завдань необхідно здійснювати оновлення методичного інструментарію вчителя, а саме застосування методів навчання, заснованих на співпраці, активній участі дитини у навчанні:

- інтерактивні технології;
- організація дослідної роботи;
- стимулювання самоосвітньої діяльності учнів;

- використанні методу проектів;
- діалогічні методи;
- стимулювання висловлювання власних думок;
- створення проблемних ситуацій;
- впровадженні методів самооцінки і взаємоперевірки

Відповідно перед новою школою стоїть завдання сформувати нове освітнє середовище, яке, в першу чергу має бути розвиваючим, мотивуючим і для учителя, і для учня, яке має новітнє інформаційно-комунікаційне оснащення, сприяє професійній активності педагога, підвищує ефективність його роботи, уможлиблює індивідуальний підхід до навчання.

У Концепції Нової української школи наголошується і на зміні підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів. Тобто оцінювання має дати можливість відстежити прогрес учнів, здійснити діагностику їх потреб, можливість щоденно коректувати процес навчання, оцінювати навиків вищого порядку: креативність, критичне мислення, пошук рішень, здатність до співпраці та взаємної відповідальності, здатність до застосування отриманої інформації тощо.

На нашу думку впроваджуючи принципи педагогіки партнерства у свою практичну діяльність педагогу потрібно звернути увагу на те, що шкільне освітнє середовище – це простір дитинства, який будується на засадах: рівності, діалогізму, співрозвитку, прийняття. Потрібне і переосмислення ролі вчителя, яке вимагає від нього оновлення професійного мислення і відповідних цілеспрямованих дій: постійний аналіз власної педагогічної діяльності; орієнтацію на самоосвіту; відстеження результативності своєї роботи через систему моніторингу та самомоніторингу.

Список використаних джерел

1. . Нова українська школа Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
2. П. Хобзей: Педагогіка партнерства є ідеєю НУШ. Режим доступу: <https://osvita.ua/school/60581/> .

